

Oppgavehefte

Norden i skolen

DEN STORE NORDISKE
JULECHALLENGE 🌲

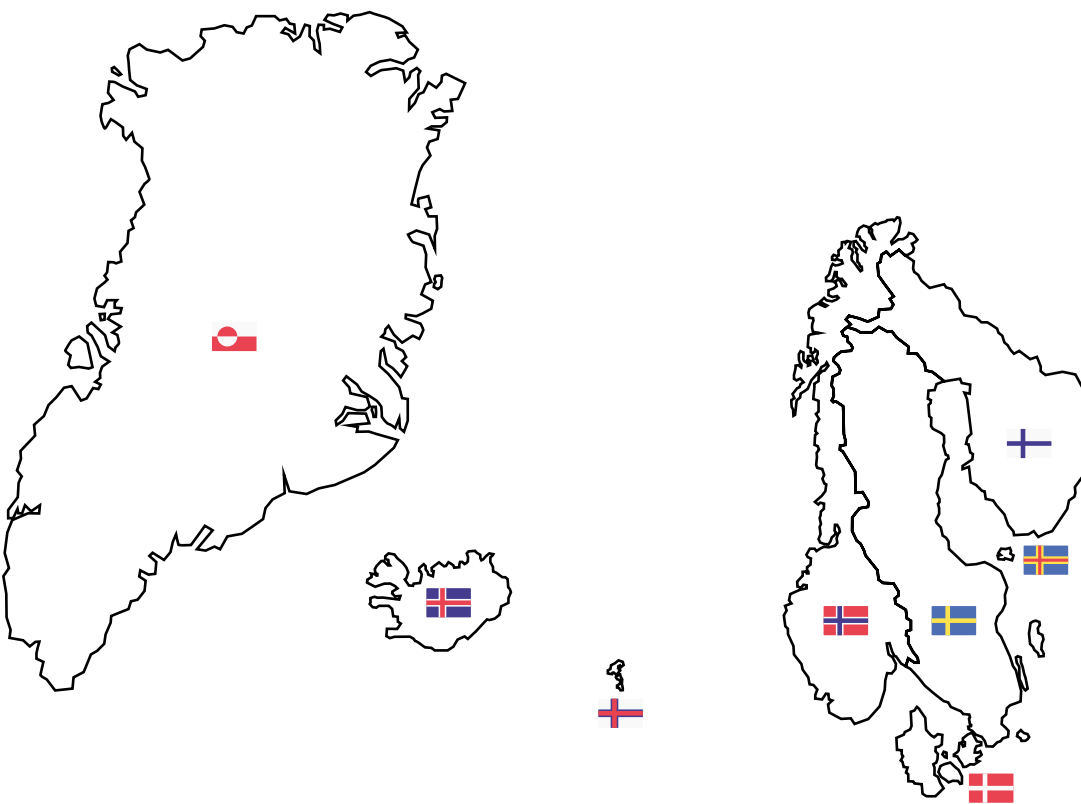

Episode 1

Du skal nå lytte til den første episoden av Den store nordiske juleutfordringen. Les gjennom oppgavene før du lytter og jobb deretter med oppgavene

A.

Hør etter og finn ut hvor de tre barna som snakker kommer fra. Skriv deltagerens navn i det riktige landet på kartet.

B.

Snakk sammen med sidemannen din etter at dere har hørt episoden:

- ♥ Hvem i Emma sin familie har deltatt i den aller første juleutfordringen for 1000 år siden?
- ♥ Hvor mange deltagere er det i Den store nordiske juleutfordringen?

Episode 2

Du skal nå høre andre episode av Den store nordiske juleutfordringen. Les gjennom hele oppgaven før du hører.

A. (under lyttingen)

Lytt etter ordene:

- ♥ Gøy
- ♥ Sjøvt
- ♥ Roligt

Sett ordene sammen med det riktige språket:

DK	Gøy
NO	Sjøvt
SV	Roligt

Hva betyr de tre ordene?

Hva tror William det betyr?

B. (etter lyttingen)

Snakk med sidemannen:

1. Hva ønsker William seg?
2. Hva ønsker Emma seg?
3. Hva er Sofias største ønske?

Episode 3

Du skal nå høre den tredje episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom oppgavene før du lytter til episoden og jobb deretter med oppgavene.

A.

Ræstur fiskur – smak på ordene.

Først skal du hviske *Ræstur fiskur* for deg selv, så si det høyere og høyere.

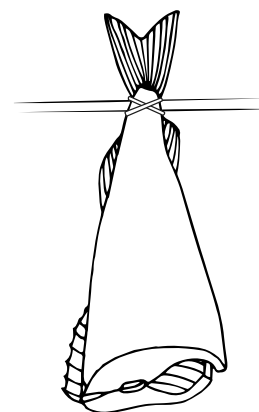
B.

Snakk med sidemannen:

Hva er Ræstur fiskur og sperðil?

C.

Les mer om 'Føroysk jól' på nettet – alternativt se og lytt til e-boken med samme navn på atlantbib.org.

Episode 4

Du skal nå lytte til fjerde episode av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom oppgavene før du lytter til episoden og jobb deretter med oppgavene

A.

Finn en makker med samme farge på skoene, sokkene eller t-skjorten som deg selv og snakk sammen om:

- ♥ Hvordan klarte Emma utfordringen?
- ♥ Hvordan har William løst oppgaven?
- ♥ Fortell, hva samiske Aapo er opprørt over.
- ♥ Hva skjer på slutten?

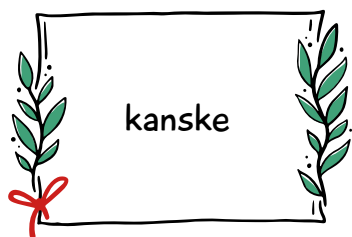

Episode 5

Du skal nå høre den femte episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom oppgavene før du lytter.

A. (under lyttingen)

Lytt etter ordene og sett kryss når du hører dem.

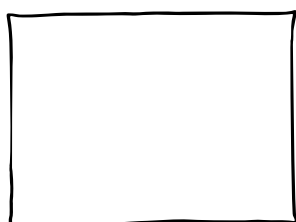

kanske

anderledes

bättre

serr

geit

sjunga

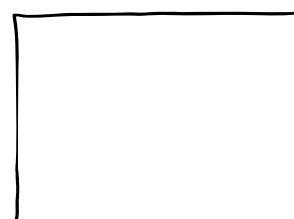
utmaningen

ged

verkligen

fuskigt

B. (etter lyttingen)

Finn en makker som har en julebukk stående som julepynt hjemme, og forklar hverandre:

- ♥ Hva går tradisjonen Julebukk ut på?

Episode 6

Du skal nå høre den sjette episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom oppgavene før du lytter til episoden og jobb deretter med oppgavene.

A.

Gruppeoppgave:

Snakk sammen om hvordan Emma, William og Sofia løste oppgaven?

B.

Dere skal i mindre grupper velge en julesang fra deres eget land. Dere skal øve dere på den i 5 minutter. Bruk gjerne YouTube hvis det er vanskelig å huske hvordan den går. Etter dette skal dere synges for en annen gruppe eller resten av klassen.

Episode 7

Du skal nå høre den sjuende episode av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom oppgavene før du lytter til episoden og jobb deretter med oppgavene .

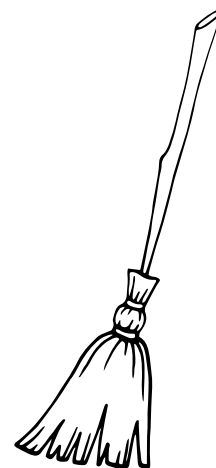
Gjem kosten

Gjem kosten er en gammel norsk juletradisjon. Det er ikke alle nordmenn, som fortsatt praktiserer den. Gjem kosten går i all sin enkelthet ut på at nordmenn skal gjemme kosten sin på juleaften. Akkurat den dagen er de nemlig overbeviste om at heksene vender tilbake til jorden og stjeler deres kost.

A.

Klasseoppgave:

Lav en hurtig omgang gemmeleg i klassen eller et sted på skolen. Overvej, hvor det vil være bedst at gemme en kost og gem dig dér. Læreren eller en elev kan være heksen, som kommer for at finde kostene.

Episode 8

Du skal nå høre den åttende episode av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom hele oppgaven før du lytter og jobb deretter med oppgavene.

A.

Hjelp Sofia, Emma og William med å finne kostene. Sett eventuelt på tid på og se hvem i klassen som først finner alle kostene og blir en ekte juleheks.

Episode 9

Du skal nå høre den niende episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom hele oppgaven før du hører.

A.

Hva tenker du på når du tenker på Danmark?

B.

Hva er Danmark kjent for ifølge Nis?

Sett kryss ved de riktige:

☐ Smukke fjelde og fjorde	☐ Subway surfers
☐ Leverpostej	☐ ABBA
☐ Remoulade	☐ Den lille havfrue
☐ H.C. Andersen	☐ Brun sovs og kartofler
☐ Uldent undertøj	☐ Plastik-juletrær
☐ Lego	☐ Hospitalsture juleaften pga. for meget sovs

De fleste av oss i Norden har en forestilling om hvordan de andre nordboer er og oppfører seg. Noen ganger blir fordommene våre motbevist og andre ganger er det noe sannhet i dem. Når vi har noen forestillinger om andre kaller vi det for stereotypier. Det er viktig at man i møtet med andre på en omsorgsfull og vennlig måte utforsker hverandres ulikheter og på den måten blir klokere på seg selv og på dem man møter.

C.

Du kan lese mer om dansk jul på nettet.

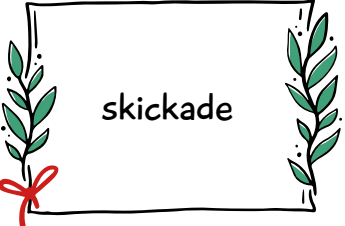

Episode 10

Du skal nå høre på den tiende episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom hele oppgaven før du lytter.

A.

Lytt etter ordene og sett kryss når du hører dem.

 skickade		julestemning	andestek
vegan	julskinka	fråga	misfornøyd
äter	kjøtt	bryet	

Episode 11

Du skal nå høre den ellefte episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom hele oppgaven før du lytter.

A.

Svar på følgende spørsmål, sett ring om det riktige svaret:

Hvad betyr: “Der er ingen grund til at græde over spildt mælk”?

- Man må gerne spilde mælk
- Du skal ikke ærgre dig over det, du ikke kan ændre
- Din mor bliver skuffet over dig, hvis du spilder mælk

Hvem har sagt “Lions don’t compare themselves to humans”?

- Lionel Messi
- Erling Braut Haaland
- Zlatan Ibrahimović

Hvor høyt er det høyeste fjellet, Kebenekaise i Sverige?

- 2090 meter
- 2469 meter
- 149 meter

Hvor høyt er det høyeste fjellet, Galdhøpiggen i Norge?

- 2090 meter
- 2469 meter
- 149 meter

Hvor høyt er det høyeste bjerg, Himmelbjerget i Danmark?

- 2090 meter
- 2469 meter
- 149 meter

Snakk sammen om svarene deres i klassen.

Episode 12

Du skal nå høre den tolvte episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom hele oppgaven før du lytter.

A.

Smak på ordene - gruppeoppgave:

Dere skal forestille dere at dere er Emma, Sofia og William, som rir på den store elgen. Les dialogen høyt, øv dere på å uttale ordene. Bruk Norden i Skolens ordbok. Fremfør det lille teaterstykket deres for hverandre i klassen.

Sofia: Er du sikker på at dette er en god idé, William?

William: Bare rolig, jeg har styr på det ... det minder lidt om et spil på min Xbox.

Emma: Kan vi inte sänka farten lite?

William: Det ved jeg så ikke lige, hvordan man gør.

Sofia: Løper den ikke litt rart?

William: Jo det har du ret i ... den er måske bare glad og mæt af alle de rådne æbler.

Emma: Åh nej, sa du ruttna äpplen?

William: Ja ... så du ikke det? Er du gal hvor den guffede!

Emma: Men då är den ju full! När älgar äter jästa äpplen blir de fulla ... Det är liksom ... alkohol!

Sofia: Er du seriøst!? Jeg vil ikke dø sånn her... Jeg ofrer gjerne 1000 følgere for ikke å dø sånn her!

William: Yeehaw!!

Emma: Vad gör du William?

William: Jeg fikser det!

Sofia: Men hvorfor må vi gå til et tre?

William: Når vores golden retriever har drukket alkohol skal den alltid hen til et træ og lette ben.

Emma: Kom igen! Vi hoppar av medan den kissar!

Sofia: Når i all verden drikker golden retrieveren din alkohol?

Emma: JAG KAN SE HUSET!

William: Hurra ... Vi klarede det!

Episode 13

Du skal nå høre den trettende episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom hele oppgaven før du lytter.

A.

Hva tenker du på, når du tenker på Sverige?

B.

Hva er Sverige kjent for ifølge Nis?

Sett kryss ved de riktige svarene.

☐ Zlatan Ibrahimovic	☐ Astrid Lindgren
☐ IKEA	☐ H. C. Andersen
☐ H&M	☐ Minecraft
☐ Uldent undertøy	☐ Subway Surfers
☐ Kalle Anka	☐ Spotify
☐ Langrend	☐ Elge
☐ Köttbullar	☐ Wasa
☐ ABBA	

C.

Hvis det lar seg gjøre, så prøv å bak lusekatte. Oppskriften finner du i bilag 3.

Alternativt kan dere avtale å bake dem hjemme og ta det med på skolen.

Episode 14

Du skal nå høre den fjortende episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom oppgavene før du lytter og jobb deretter med oppgavene

A.

Nabospråkøvelse for dem med dansk, norsk og svensk som utgangspunkt

Trafikklys med Luciasangen

Tenk at de fleste land i hele Norden synger Lucia-sangen! Det er som regel også den samme melodien vi synger på. Tekstene varierer, men har samme tema. I denne oppgaven skal du arbeide med tekstene som du får utlevert av din lærer.

Du skal bruke en grønn, en gul og en rød fargeblyant eller markeringstusj, for å markere ordene mens du leser etter følgende regler:

Grøn = ord som betyr det samme på ditt eget språk og det nordiske språk og staves likt

Gul = ord som betyr det samme på ditt eget språk og det nordiske språk, men staves litt forskjellig.

Rød = ord som ikke finnes på ditt eget morsmål

Dere må gjerne hjelpe hverandre.

B.

Sanghygge for dem med øvrige språk som utgangspunkt

Velg en eller flere av Lucia-sangene på et annet språk og syng den/dem sammen i klassen.

C.

Du kan lese mere om den svenske Lucia-tradisjonen og om den svenske julen på nettet.

Episode 15

Du skal nå høre den femtende episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom oppgavene før du lytter til episoden og jobb deretter med oppgavene.

A.

Finn en makker med samme farge på genseren som deg selv og gjennfortell hva som skjer i dagens episode.

- ♥ Hva er det Sofia tror lillajul går ut på?
- ♥ Hva går lillajul egentlig ut på?
- ♥ Hvordan redder trioene denne juleutfordringen?

B.

Sett strek mellom ord og det riktige språk:

DK lilla/liten

NO lille/liden

SV lille/liten

Lillajul

Lillajul er en hyggelig ålandsk juletradisjon som finner sted lørdagen innen 1. advent. Her er det tradisjon at de ålandske øyboerne henter et bitte lite juletre, lager bittesmå nisselandskaper, og hvis barna er ekstra heldige, får de kanskje også bittesmå julegaver. Med andre ord så er lillajul stort sett som juleaften. Bare liten. Bitte. Bitteliten.

C.

Dere skal undersøke tradisjonen, finn bilder på nettet og heng dem eventuelt opp i klasserommet. Vurder å lag deres egen lillajul i klassen.

Episode 16

Du skal nå høre den sekstende episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom hele oppgaven før du lytter til episoden

A.

Du skal tegne et instagramoppslag her på siden.

- ♥ Hva skriver Sofias følgere til henne?
- ♥ Lag tre forskjellige positive kommentarer til Sofia. Husk emojis!

Episode 17

Du skal nå lytte den syttende episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom hele opgaven før du lytter.

A. (før lyttingen)

Hva tenker du på, når du tenker på Finland?

B. (under lyttingen)

Hva er Finland kjent for ifølge Nis?

Tegn et hjerte ved de riktige svarene.

☐ 1000 søer	☐ 3 millioner saunaer
☐ mumitrolde	☐ IKEA
☐ ABBA	☐ HC. Andersen
☐ SMS'en	

C. (etter lyttingen)

Saunakulturen i Finland er ganske spesiell. Du skal få lese et lite utdrag av en tekst om nettopp det.

Spis, sov og gå i sauna

Saunaen spiller en betydelig rolle i finsk kultur. Det er en del av hverdagen for størstedelen av finnerne. I saunaen renser folk både deres kropp og sjel, og det frembringer en indre ro. Faktisk handler saunakulturen mer om mental helse, enn den handler om å bli ren.

Saunatradisjonen dukker også opp i finske fortellinger, sanger og myter. Folk er født i saunaen, de har hatt hverdagen deres i saunaen, og de har klargjort avdøde venner og familiemedlemmer i saunaen. Saunaen er også møtepunktet for festlige anledninger. For eksempel midsommer- og julesauna.

Kilde: unric.org

Del klassen i to og form to sirkler, en indre sirkel og en ytre sirkel, så alle har en partner. Fortell partneren din hva saunaen betyr i den finske kulturen, og i det finske livet generelt.

D.

Hvor mener du julenissen bor?

Tegn et juletre ved svaret ditt.

- Korvatunturi i Finland
- Nordpolen
- Grønland

Episode 18

Du skal nå høre den attende episode av *Den store nordiske juleutfordring*. Les gjennom oppgavene før du lytter på episoden og jobb deretter med oppgavene.

A.

Snakk med sidemannen om hva Emma er bekymret for? Hva sier Sofia til Emma?

B.

Quiz og bytt med nordiske ordspråk – bilag 2.

Nå skal dere lage en 'quiz og bytt' med nordiske ordspråk. Læreren utleverer en papirlapp med et ordspråk på den ene siden og betydningen på andre. Gå rundt i klassen og spør hverandre om ordspråkene: vet du hva ordspråket betyr? Hvis ikke kan du finne hjelp på baksiden. Bytt ordspråk når dere har quizzet hverandre.

Episode 19

Du skal nå høre den nittende episode av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom hele oppgaven før du lytter.

A. (før lytting)

Hva tenker du på, når du tenker på Island?

B. (under lytting)

Hva er Island kjent for ifølge Nis?

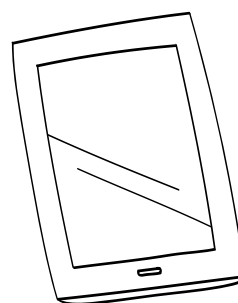
Tegn en sol ved de riktige svarene.

☐ Gejsere	☐ Zlatan
☐ Den lille havfrue	☐ 13 julemænd
☐ Kæmpe gletsjere	☐ 26 dages jul
☐ IKEA	☐ Nordlys
☐ Varme kilder	☐ Trolden Gryla
☐ Vandfald	

C. (etter lytting)

Match språket med det du kan se på bilde:

SV	lesebrett
DK	läsplatta
NO	tablet/Ipad

Hvorfor tror du at man i noen skandinaviske land velger å IKKE bruke de engelske uttrykkene?

D.

Les mer om den islandske julen på nettet.

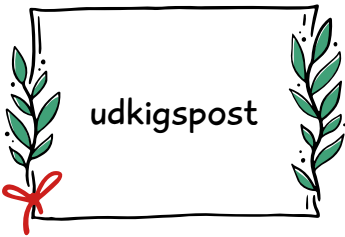

Episode 20

Du skal nå høre den tjuende episoden av *Den store nordiske juleutfordring*. Les gjennom hele oppgaven før du lytter på episoden og jobb deretter med oppgavene.

A. (under lytting)

Hør etter ordene og sett kryss når du hører dem.

 udkigspost		Gryla	ninjatjejerna
lenger	nära	målstregen	meg
føttene		nordlys	

B. (etter lyttingen)

Snakk med sidemannen om hvem Gryla er og hvor hun våkner?

Hva gjør Emma, William og Sofia?

Hvordan har du det med dubstep?

Episode 21

Du skal nå høre den tjuførste episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom hele oppgaven før du lytter.

A. (før lytting)

Hva tenker du på, når du tenker på Grønland?

B. (under lytting)

Hva er Grønland kjent for ifølge Nis?

Tegn en blomst ved de riktige svarene.

☐ Verdens største ø	☐ Donald Trump prøvede at købe Grønland
☐ 13 julemænd	☐ Hundslæde
☐ Importerede juletrær	☐ Vandfald
☐ Hjemmelavede juletrær	☐ Sne og fjell
☐ Kødboller	☐ Vulkaner

C. (etter lyttingen)

Lag ditt eget juletre ut av materialer som er i nærheten.

Hvis man er et sted med snø, kan man også lage et snøtre.

Det er også mulig å klippe et juletre ut i papir og dekorere det.

Episode 22

Du skal nå høre den tjuende episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Samtidig so du lytter, kan du begynne å jobbe med julehjertet.

A. (før lytting)

Flett et julehjerter med det grønlandske flagget til ditt eget juletre (se bilag 4). Du skal bruke hvitt og rødt papir, saks, lim til hanken og malen som læreren din utleverer.

Episode 23

Du skal nå høre den treogtyvende episoden av *Den store nordiske juleutfordringen*. Les gjennom oppgavene før du lytter på episoden og jobb deretter med oppgavene.

A.

Vennskapet mellom Emma, William og Sofia.

Gjennles dialogen mellom de tre, når de sitter i helikopteret. Hva vet vi om de tre barnene etter alt det de har vært gjennom i de 23 episodene?

William: Hvor er det vildt!! Det er den bedste dag i mit liv!!

Emma: Jag hoppas verkligen min farfar tycker att jag är häftig som har gjort allt detta.

Sofia: Slutt nå med den bestefaren... du er allerede 1000 ganger kulere enn han!

Emma: Vad menar du?

Sofia: Det er din skyld at vi har kommet så langt.

Emma: Nej... det är väl du och William som har gjort att vi klarat oss igenom de flesta av challengesen.

Sofia: Kanskje... men William og jeg ville aldri ha vært i stand til å jobbe sammen uten deg.

Emma: Men sluta nu...

Sofia: Det er sant ... du er team-kapteinen vår! Stemmer det ikke, William?

William: Snoooooork!

Sofia: William?

William: Snoooooork!

Emma: Vad hade vi egentligen gjort utan William och hans golden retriever?

Sofia: Du har rett ... så var vi nok eliminert i kostespillet i Norge.

Emma: Ja, eller åkt ut med den där fulla älgen i Sverige.

Sofia: Tænt at vi har opplevd dette sammen (gaber).

Emma: Ja, två nya bästisar/bästa vänner... det är ju nästan en julönskan i sig själv.

B.

Beskriv de tre med så mange ord som mulig:

Emma

William

Sofia

Episode 24

Du skal nå høre den tjuefjerde og siste episode av *Den store nordiske juleutfordring*. Les gjennom oppgavene før du lytter til episoden og jobb deretter med oppgavene.

A.

Sett streker mellom språkene med det som du ser på bildet:

SV	Julenissen
DK	Jultomten
NO	Julemanden

B.

Et sted som er barnenes eget. Et sted der alltid er herligt at være. Den 24. december er nationaldag. Barnien. Det er noget af det vores tre hovedpersoner drømmer om.

Hvis du kunne få lov til å lage ditt helt eget sted sammen med noen gode venner, hva og hvordan skulle der være på øyen, og hva skulle stedet hete? Lag en liste med de 10 viktigste tingene. Snakk med en i klassen om stedet ditt.

Din siste oppgave

Min bok om nordiske juletradisjoner og fun facts.

Gjennom de siste 24 episodene har du fått en masse informasjon om de nordiske landene, det skandinaviske språkene, de forskjellige juletradisjonene og ikke minst om vennskap. Det hele skal samles i en liten bok med tittelen *Min nordiske juleutfordring*.

Se den lille videon på Norden i Skolen, som viser hvordan man lager det.

I boken skal du samle den viktigste informasjonen du har lært i løpet av episodene. Du bestemmer selv hva som skal være med i boken din.

Vis deres bøker til hverandre, vis dem til foreldre og husk å sende et bilde til Norden i skolen når dere er ferdige:

kontakt@nordeniskolen.org

